

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодиноким числом по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Потверджує ся.

Згідно з тим, що сказали ми у вчерашній статі «Руслана», що обструкція «мякне», приносять нинішні віденські дивні вісти, з котрих можна вносити, що в найблизшій часі будуть навязані переговори в справі чесько-німецькій. Посередництво припаде, розуміє ся, уміркованим елементам німецьким, в першій лінії більшій посілості німецькій, а то мужам, як гр. Штірк, Бернрайтер, Людвіксдорф і старенький Просковец. Більша посілість дібрала би собі людей з посеред менше загоностих поступовців та націоналів, а з другої сторони станули би до переговорів феодалі чеські з Молодочехами.

«N. fr. Presse», приготуючи своїх читателів до такої акції, не одушевляєсь вже поїздками до Липска, а навіть сварить ся з сими дивніками чеськими, що в послідних часах посудили всіх Німців о антидержавні змаганя. Она старає ся також виправдати Німців з їх безглуздої обструкції, кажучи, що приперті до стіни не мали другого виходу, а нотує притім поквашно всі ті відомости, в котрих хоч би лише з легонька натякнуто про те, що правительство думає про переговори.

І так велить собі «N. fr. Presse» телеграфувати зі Львова під днем 19 червня, що в польских кругах говорить ся вже виразно про потребу порозуміння з Німцями. Телеграма звучить: «Інспірована консервативними послами польского кола «Gazeta Narodowa», що доси в пристрастний спосіб виступала проти опозиції німецької і перестерігала перед всякими уступствами, бачить потребу, щоби кермуючі мужі державні забрали ся в часі ферий парла-

ментарних до зложеня якогось modus vivendi і компромісу. Не розходило ся би так дуже о навязанє дружних відносин, а в більшій мірі о приверненє приличних, щоби машину законодатну пустити в правильний рух. На всякий случай від переговорів таких належало би виключити Шенерера і соціальних демократів». Сю телеграму подає «N. fr. Presse» без всяких заміток, рада, що хтось, хочби консерватисти польські, готові витягнути єї сторонників з болота, в котре она їх завела вічним підущуванєм.

Не соблазняє ся «N. fr. Presse» і тим, що єї найновішій союзники: Шенерер і соціальїсти, мали би бути виключені від примирительного шира, хоч ще недавно соціальні демократи були єї Венямином, протегованим при послідних виборах і хоч Феркавф та Дашинський так хоробро і бундючно піддержували обструкцію. Нотує «N. fr. Presse» з деяким вдоволенєм також і статью офіціозного «Fremdenblatt-u», в котрій сказано, що наколи би мало прийти до яких-небудь переговорів, то до того були би покликані передовсім консерватисти чеські і німецькі, а не ліберали. Взагалі, повіяло в стовицях органу ліберального холоднішим вітром на обструкцію, що доси була так люба для «N. fr. Press-и» і віденських дивніків.

Замітне і те, що німецькі міста не компонують вже протестів проти розпоряджень язикових, а свій фаєрверк обструкційний кінчать тим, що до Зацу, де росте найлучший хміль, впроваджують на днях в триюмфі посла свого Зденка Шікера. Там імовірно при добрім пиві втихомирить ся і furor teutonicus Шікер проспить ся, а тимчасом прояснить ся хмарний овид...

Ювілей 60-літнього володарства королеви Вікторії.

(Конець.)

Королева Вікторія стояла все непохитно на становищі основних законів своєї держави і добирала собі все лише таких дорадників, які відповідали кождочасній більшості парламентарній. Тимто нераз мусіла розлучати ся з вірними і прихильними дорадниками, щоби зробити місце иньшим, до котрих не конче мала симпатію. Вся рівновага політична в Англії осноує ся на чергованю двох солідарно з'організованих сторонництв: вігів (демократичного) і ториєв (аристократичного) а признанє з боку королевої засади сего чергованя улекшувало природний розвій державного устрою без насильних і кривавих переворотів, які потрясли континентальною Европою. Тим способом могла Англія перебути конечну і відповідну обставинам часу перемену на новочасну державу европейську.

За володарства Вікторії переведено в Англії реформи великої досяглости, а хоч не зірвано з історичними основами, перестроєно середновічні інституції державні, невідповідні вже суспільно-політичним обставинам сучасним.

Підчас ювілейного походу улицями Лондону має королева задержати ся перед католицькою катедрою, де їй кардинал Вожен і князь Норфольку вручать адресу лояльности від англійських католиків. Маніфестація та на перший погляд незначна, має велику досяглість, скоро приложимо єї до обставин в часах давніших. Ще перед кількадесяти роками несправедливі закони обмежали політичні права католиків в Англії. Нині тих законів вже нема, а рівноправність католиків з ісповідниками англиканської віри переведена. Католицизм змагає навіть до того, щоби відискати давню свою перевагу в Англії. Єсть се не тільки наслідком релігійної толеранції і поважаня прав в Англії, але чима-

14)

Думки і пісні

АМВРОЗИЯ МЕТЛИНСЬКОГО.

Луна із Словенії.

ІЗ ЧЕХІЙ.

I. Ночна розмова.

із Челяковського.

(«Думки и пісни» стр. 123—5.)

То не покрила ся жовтим листом
Долина, долиночка;
Руською раттю засипав то Цар
Країну, країночку;
Край то широкий Шведська земля
Од моря до синіх гір.
Там на горі, на сторожі, в ночі,
Козак не дріма, не спить;
Він на чотири сторони на всі
Пильненько поглядує;
З милою раттю-братами, смутний,
Щось він не розмовує;
Ні з місяченьком, що в небі, ясным,
Своїм побратимчиком.
Мову веде козак-ратник смутний
З сторонкою рідною,
З даллю-Вкраїною, де його рід!
Вкраїну випитує:
— Ох, ти скажи мені, мати, скажи,
Країно рідненькая!

Та чи ще на світі, ще чи здоров
Старенький мій батенько?
Чи моя жінка тужить по мені,
Чи дітки живенькі ще? —
Братік козаченька, вітер буйний,
Знявьсь, засветів, загудів,
Вісточку із України приїє,
І серце лоскоче вість
Рідною мовою: ой, не тужи!
Ой, не тужи ти, козак!
На світі батько старесенький твій,
І дітки живенькі всі;
І молоденькая жінка тебе
Кохавє вірнесенько.
— Матінко, рідна сторонко моя!
Послуги велужи мені:
Перша послуга — старому отцю:
Поклон мій та добра-ніч!
Друга послуга — то жінці моїй:
Щире коханя моє...
Третя послуга — то діткам моїм:
Благословення оддай!

II. Милого з милою.

(«Думки и пісни» стр. 125—7.)

То на зорі, на світланні було:
Не росинка капотіла з рожі-квіту,
А слізюньками дівчинонька-квіт
Зросила ся, умила ся раненько...
Тяжко та важко дівчина, смутна,
І частенько й глибоченько все вдихав,
З милим коханком розмовує так:
>Ох нам лихо, мій миленький, ох нам лихо!
Нас розрізнять вже на віки хотять:
Батько й матінка тебе щось не злюбили;
З нелюбом йти мені в церкву велять!
Козак вірний засмутив ся, далі каже:
>Ой ти, дівчино-голубко, не плач!

Не ламай рук білих, не вдихай так тяжко!
Лучше порадьмо ся серце моє,
Як втекти нам од біди лихої.
Є відсіля далеченько-он край;
Там проміж горами озеро чимале:
Там островок і росте і цвіте,
Та в такій красі, що й вимовить не можна!
Темная ніченька вкріє село, —
Пару вороних я зараз осідлаю,
Та і пуцу ся з тобою в той край,
Далі човник зробим, та-й на остров дивний!
Не розрізняє ніколи зіма
Там з весною осінь, й нас там не розрізняють!
Жити мєм, вік доживати мєм вдвох...
А дівчина козакові промовляє:
>Де-ж я, мій милий, возьму там садок,
Як покину градючки, квітки червоні,
Батька і матінку як знайти там?
Як знайти сестричок, дружечок миленьких?
>Всюди дівчинонько, знайдеш садок:
Бо ростуть-цвітуть квітки, де ти поглянеш,
І червоніють, де вмеш лице;
Буде нам за батенька там ясний місяць,
А за рідненькую неньку зоря,
Нам подружечки — усі зірочки...
Ти моя, я твій — до віку.

III. Смерть Царя.

(«Думки и пісни» стр. 128—9.)

Зірочки погасли в ночнім небі,
В хмарах помутив ся ясний місяць...
Ніченько чорная, ніченько смутная!
Ти не вкривала, не заспала
Доли і гори сирими туманами,
Чорною тьмою густі лієв;
Руськую землю тяжкою смутною,
Темная ніченько, всю ти заспала,
Де тільки серце ще не умерло...

ла заслуга належить ся королеві Вікторії, що улекшила скорше здійснене давно бажаної свободи для католиків і причинила ся до переломана пересудів вкорінених між людністю англійскою віками.

Гродить ся ще згадати і про родинне жите королевої, взірцеве і у великій часті дуже щасливе. Єї подруже з князем Альбертом було справдешньою іділею. Королеву окружає тепер 7 синів і дочок, 33 внуків і внучок і 30 правнуків і правнучок, а хоч она підхожа віком всеж таки пильно дбає про родину і єї справи.

Нині звернені очи всего сьвіта на столицю Великої Британії, де сьвяткує незвичайний ювілей всіма почитана королева, котра побіч нашого монарха дає своєю особою, своєю вдачею і прикметами найліпшу поруку європейского мира. Отже зовсім природно звертають ся бажаня всіх в ту сторону, щоби сій королеві, під котрої скиптром так могутчо розвинула ся Англія, довело ся ще довго кермувати сею державою.

Черніївський процес.

(Дальше).

Обжалованих боровнять адвокати др. Олесницький із Стрия, др. Чапковський з Бережан і др. Дудикевич з Коломиї. На салі кромі кількох руских сьвящеників і учеників інтелігенції нема; взагалі кромі сродників обжалованих публіки не много. При дзвеннярем столі засіли не тільки кореспонденти руских і польских дзвеннярем але і віденьских. По полудни появили ся на салі бувший посол Гурік. По відчитаню акту обжалованя приступлено до переслуханя обжалованих.

Перший обжалованій Олекса Дембович, 30 літній, заможний господар, інтелігентний є делегатом «Просьвіти» в Чернієві і в єго домі знаходиться читальня. Виборами займав ся живо і перебіг подій описує докладно. Раво відбули ся правибори з V. курії спокійно і красно, по полудни мали голосувати з IV курії. Тимчасом селяни переглянули полишену в громадській канцелярії виборчу листу і пересьвідчили ся, що назвиска вибраних мильно повписувано. Коли якийсь жидок голосував вже третій раз, дали ся чути голоси: «возьміть єго на бік», тож забрали єго. Тоді комісар забрав акти і поїхав до Станиславова. У Чапельского був в пятницю вечером, але там не було ніякої змови і не повзято ніяких ухвал ні постанов. Перед громадску канцелярию прийшов доперва в хвили, коли рапеній Федорко упав на землю, отже по всім.

Федь Штундер, котрого акт обжалованя представляє спільно з Дембовичем яко бунтівника, робить вражінє чоловіка, «що Богу духа винен». Дзвонив, бо казали єму люди дзвонити; не питав ся на що, бо привик робити то, що другі кажуть. Жандармови не подавав ніяких імен, ані не називав тих, що єму казали дзвонити. Вирочім виборами не займав ся, «бо я не розумію ся на тих виборах».

Панько Борко описує цілу подію перед громадскою канцелярією. Коли прийшов там, застав жінки і діти арештованих, що заходили ся від плачу і голосно заводили. Коли жандарм (вахмістр) випроваджував конвій, хотів уступити ся, але не міг бо товпа з заду тиснула. Обернувшись, щоби утікати, в тім почув з заду один удар, потім другий а за третім упав «без духа» на землю.

Др. Олесницький поставив внесенє на відчитанє лікарского парере що до Панька Борка. Обжалованого ранено з заду, підчас того як утікав. Справа та вимагає поясненя. Після закона треба до злочину бунту насильного опору а бувби то цілковито новий примір насильного опору і заподіяня злочину за помочию утечи.

Іван Федорко відповідає сидячки, по причині ослабленя. Федорко одержав двократну рану в груди, перележав кілька неділь в шпиталі в Станиславові, і боров ся зі смертю. На запитанє предсідателя, по що ходив до канцелярії, відповідає: «на біду». Впрочім говорить, що заховував ся пасивно.

Никола Семенішин при виборах не був. Коли проваджено «невільників» (обжалованих) успокоював прочих. Одержав тяжку рану в живіт, котру лікарі описують «що єли та рана не споводує смерти, то зробить єго неспосібним до праці через 30 днів».

Іван Семків не брав в пятницю участі в виборах, в суботу рано чув якийсь «гамір», думав, що кінчать ся вибори і що єли не пійдє голосувати, то буде караній, для того пішов перед канцелярию. Тут одержав удар шаблею в плечи, сам не знає за що.

Петро Шак є жив здалека, може 25 кроків, в тім надбіг жандарм до него і зранив єго. Перед тим жандарм замірив ся був на якусь жєнщину, але та просила єго, щоби їй дав супокій і жандарм пішов дальше та подибає єго. Дзвонено так, якби на алярм.

Онуфрій Семків (пристрасно гестикулює) живий темперамент, говорить все, що має на серци. Від коли жив, щось подібного не бачив. Стасюк стояв далеко, жандарм так якби єго вбрав, бо він сам стояв ближше. Стасюк упав за колений під ноги вахмістра, а той ще тьав єго шаблею. (З великим жалем). «Що за совість в тім чоловіці, щоби бодай словечком єго обра-

зив». «Жандарм місто успокоїти дітий, бо старші самі розступлять ся, бе шаблею нарід».

Потому слухано Федора Кравця, Дмитра Королюка, Гната Новицкого, Смілюха, Профорика, Борка, Данилюка і Миськова, котрі згідно зізнають з попередними, що жандарми не мали цілковито потреби ані забивати, ані колоти людей заховуючих ся пасивно.

Остапок видів, як жандарм побіг до утікаючого Борка і пхнув єго багнетом з заду. Війт Рорбачевський агітував в пятницю за вибором Маргулєса і двоє иньших єму відданих господарів говорячи: «Нам дурнів не треба». Згідно з попередними зізнає, що жиди голосували по кілька разів, а господарів не кликано до голосованя, наслідком чого повстала борба. Війт робив єму закиди за те, що він прийшов до голосованя а противно жидам грозив карою, єли не пійдуть голосувати.

Зоська Борис обжалована, що грозила жидам, що їх виріжуть, заперечує тому рішучо. Є то бабуся висхла, як щипочка. Коло канцелярії була і виділа, як один з жандармів уганяв помежи народом і воював багнетом, тож закликала: «Бійте ся Бога, що робите!» То ціла єї вина.

Дуже цікаве зізнанє зложив Василь Чубатинський. На питанє дра Олесницького зізнає, що в полудне заглянув до виборчого протоколу і пересьвідчив ся «на власні очи», що голос Панька Борка записано Маргулєсови, хоть він на него не голосував. Пополудни упоминав ся у комісаря о результат виборів з загальної курії, а той відповів: «Як тобі не рехт, йди до старости!» Говорить дальше, що йшли парами сковані ланцухами, так, що мусіли би чути, єлиби хтось втиснув ся помежи одну пару вязнів а другу, тимчасом перейшли євобідно.

Др. Олесницький ставить іменем оборони внесенє на допущєне нових сьвідків відводових на доказ: 1) що вибори в Чернієві переведено нелегально і 2) що жандарми гонили за утікаючими вже по випровадженю ескорти і по розступленю ся людей. Прокуратор противить ся першій точці. Предсідатель трибуналу н. Турельтавб відчитав письмо генеральної команди жандармерії у Відни повідомлює, що єлдетво ведене против жандармерії відрочено на протяг часу розправи черніївскої а дальший хід того єлдетва буде зависіти від вислєдів розправи.

Переслухано потім прочих обжалованих Климака, Скрипу, Лучиньского і Петра Рошака. Всі чують ся невинними закиненого їм злочину бунту і зізнають меньше більше, як попередні.

Далі буде.

Там при морі, морі, де теплий край,
В славнім місці та-й у Таганрозі
Плаче не ангел над домом Божим зпустілим,
Плаче Цариця над Царем похолоднілим...
Тихо вона плаче... при тєсовім смутнім ліжку...
Над мертвим тілом царя Богу наймилішого,
До усіх людей найласкавішого і найдобрішого!
І як річка тече, вона тихо плаче,
А за нею православні в один голос
Морем, що голосить в бурю, й хвилю хвилею
Море утихне... річка не стане, поки не висохне...

Із Старочехії. 3 краледворської рукописі.

I. Бенес Германов.

(«Думки и пѣсни» стр. 131-4.)

Ох ти, сонце, ох ти сонце, чи ти жалостиве?
Що-ж ти сонце, на нас сьвітис, на людей бід-
[невьких?]
Де наш князь, де наше військо, що нас рату-
[вало?]
Князь в Оттона, військо билось — в полі поля-
[гало!]
Ідуть Німці, все Саксонці, довгими рядами
Із далеких онтих сторони, що проміж горами.
«Оддавайте, небожатка, золото й пожитки;
Не дасте нам, так ми спалим вам двори й ха-
[тинки!»

Наші хати попалили, золото забрали,
По дорозі в Троски пішли, і товар погнали.
Годі, годі журити ся вам, люди селяни!
Під копитом чужих коний вже травка не вяне!
Уже вона підростає, щиро зеленіє:
З квіток вінок плетіть тому, хто несе надію!
Все змінило ся: вже швидко пора бути жниву,
Бо Бенес людей скликає Німців супротиву.
Брали, брали для ворогів і ціпи, й оселі,

із сел, із сел виходили в ліс гуртом під скелі:
Попереду усіх Бенес конєм вигравав,
За ним військо біжить, кричить, як море гукає:
«Пометим, побем усіх Німців, щоб нас вони знали!
Руйнували, плюндрували і карі не ждали!»
Серце в них розлютувало ся, очі заблєскали,
І огневими стрілами на Німців заприскали.
Травка густенькая, наші списи піднімали ся;
Ліс на ліс, ми на Саксонців тих злих напуска-
[ли ся.]

То не блискавки блискали, наші шаблі то блис-
[кали,
То не на небі греміло, наші списи то тріщали...
Коні як затупотіли, й ми як загомоніли —
Зьвірі далеко, далеко тікали в ліса,
Птиці знялись, полетіли, геть-геть в небеса!
В гори, за гори, за птицею галас летів:
То розлітав ся наш крик, з брязкотнею шаблів!
Довго ті і другі як укопані стояли
На міцних ногах, мов ноги в землю повростали.
Коли на гору, де сперли ся Німці, як Бенес по-
[лине:]

Де махне він шаблею — і кров там хлине;
Куди Бенес гляне — військо за ним гране...
Лихий ворог полягає, і як трава вяне!
Тоді наші з гор каміння наламали,
Німців камнем побивали, добивали...
Щоб помилували, Німці жалібно кричали;
Так не милували, до останку забивали!

II. Олень.

(«Думки и пѣсни» стр. 134-6.)

Бігав олень по горах,
По долинах горах,
В довгих та рясних рогах,
Ліс густий він роздирав,
Прудко по лісу скакав:
Для гуцини й для дороги
В його рясні й міцні роги,
В його тонкі й гнучкі ноги.

Та на тих же горах
Парень ходив,
Лук і стріли в руках
Кріпких носив:
Стрілами блискав
В ворога прискав!

Так не має вже його:
Лютий ворог на його

Вискочив, молотом блиснув,
Вдарив, до камня притиснув...
На три часті головка розбила ся,
Теплою кровю земля напоїла ся...
Застогнало сердечко в кожній дівчині;
Над тим парнем виріє дубочок в долині:
Рясно дубочок віти розпускає;
Олень за листям до них прибігає,
Ворон із лісу до них прилітає:
Олень край дубочка скаче,
На дубочку ворон кричає.

III. Сиротинка.

(«Думки и пѣсни» стр. 136-7.)

Ох ви ліси, темні ліси,
Ліси милетинські!
Чому се ви зелененькі
І зімою й літом?
Ой рада-б же я не плакати,
Не мутити серця;
Так скажіть, добрі люди,
Хто-б тут не заплакав? —
Де мій батенько миленький?
В могилу зарили!
Де добрая моя ненька?
Росте на їй травка!
Ні братика, ні сестриці;
Розлучили з милім!

(Далі буде.)

Вісти політичні.

Антисемітський «Deut. Volksblatt» пише на тему обструкції таке: «Наші всякі противники не мають на разі иншого діла, як нападати на нас. А за що? За те, що самі натворили дурниць без числа. Гавьбитъ нас Адлер, Ебенгох, Діпавлі і фірма Функе-Праде-Шікер. А мимо того ми таки горюю. Ми казали з одного боку: треба інтересів німецьких боронити зовсім рішучо, але з другого боку не писали ся ми на лопкане пультами, на «Pultdeckelkrieg». Се пуста фраза, казати, що нам допоможе лише одна брутальна обструкція. Були другі способи, щоби правительству підставити ногу. Бюджет, пропозиція військові, угода з Угорщиною, все то могло поважному сторонництву послужити за вихідну точку до стратегічних операцій. Але обструкціоністи воліли замкнене ради державної, а довели до того своєю молодечею пустотою. Вірноконституційники самі намагались убити конституцію. А чому? Бо они бачать, що маси рухають ся, що они тратять ґрунт під ногами, то най би і вернули часи абсолютизму». Як звісно, то антисеміти наклеювали безперестанно до позитивної роботи в корнети забутих веретв.

Аграрні розрухи в Угорщині дали пос. Сімі спонуку до інтерпеляції, чи правительството угорске готове ще сеї сесії заняти ся справою регуляції плат пільних робітників? На сю інтерпеляцію відповів міністер рільництва Дараній: Правительството не думає питане пільних робітників полагодити виключно силою. Протівно, оно постарало ся о те, щоби поучити робітників, що стрейк їх може випасти передо всім в їх некористь, бо хлібодавці постарують ся вже о те, щоби збіже їх не пропало на пни; Правительството намірило всеюди посередничити межі робітниками а господарями, а на питане яких робітників позискає правительството до жнив альфельдских, відповів Дараній, що будуть до того ужити в першій лінії Русини з береского комітату і жителі з Цанґорської околиці яко найбідніші. Тих, що не хотять працювати, правительството не думає годувати, але оно розпічне в сих сторонах роботи регуляційні, щоби біднішим дати заробок.

Новинки.

Засуд ц. к. староства з Рудок. Староство в Рудках засудило двох міщан з Комарна на 50 зр. кари за те, що збирали складку на сьвячене перед Великоднем для родин тих міщан, що тоді сиділи в арешті за правіборчі розрухи. Третого міщанина, Михайла Пеленьского засудило знов староство на 70 зр. кари за переночоване одного робітника, що вертав з Самбора з розправи, яка вела ся против стрійских робітників залізнич. Пеленьский засуджений по тій причині, що не оповів в громадскім уряді, що переночовує у себе посторонного чоловіка. Пеленьский зголошував се урядови громадскому, але не в канцелярії а в шинку, бо там тоді его застав. Староство не узнало сего за замельдоване і засудило Пеленьского. Веї три засуджені зголосили відклик до вищої інстанції.

Підвисшене плат урядників державних. Чи і коли одержать урядники висні плати? — се питане вириває тепер наново в виду факту, що рада державна замкнена, що угода з Угорщиною не відновлена і що про те міністерство фінансів не буде в силі найти покриття на таке підвисшене плат урядників, бо справа консумційного податку яко жерела на покритте сих плат заблагнчалась. О скільки нам відомо, то справа регуляції плат урядників державних не стоїть так лихо. В часі засідань палати інтересувались нею поодинокі послі, а з розмов їх з міністром фінансів виходило, що регуляція мала би таки наступити з 1. січня 1898 р., хоть би правительству австрійскому не повелось упорати ся з угодою угорскою, а з зміною побору консумційних податків і підвишенем податку консумційного від спиритусу, пива і нафти. Скарб долитавский найде покритте як в резервах касових, так ще в більшій мірі з сподіваних більших доходів з реформи податкової, іменно з прогресивного податку особисто доходного. Дохід з сего податку обчислюють річно на 60—75 мільонів, а на підвишене плат урядничих вистане 14—15 мільонів. Питане, чи урядники одержать більші плати, відпадає. Закон дотичний ухвалений вже. Розходилося би лише о те, коли? А се питане пояснили ми вище сказаним. Розуміє ся, що рівночасно з урядниками державними одержать і духовенство більші плати. Рік ювілейний 50-літнього панованя цесаря буде і ро-

ком помочи для урядників. Згідно з нашим поглядом на сю справу подає президія віденьского касина урядничого вість, що на основі зовсім докладних інформацій регуляція плат буде фактом довершеним вже в найближнім часі».

На пам'ятник для Івана Котляревского в Полтаві зібрано досі 7.300 руб. Пам'ятник сей стане не оподалеки від дому, що був колись власности Котляревского на горбку, з котрого відслонює ся чудовий вид на долину ріки Ворскли.

Ювілей чеського писателя. Сими днями обходив чеський літерат, Іван Лего, 40-літній ювілей своєї літературної праці. Жиючи довгий час в Люблянні і Триесті спізнав докладно умисловий і народний рух в полудневій Славянщині і став жарким пропагатором ческо-словенської взаємности. Крім численних праць літературних оснував він в Празі школу славянських язиків і ческо-словенське товариство котрим до тепер управляє.

Наука не пішла в ліс. Пос. Дашинський, вернувши до Кракова, дав вже перший доказ того, що він не дармо два місяці сидів в парламенті австрійскім побіч обструкціоністів. Від Іра і Шенерера навчив ся дечого, іменно навчив ся верещати, наколи єму дещо не припаде до смаку. В театрі краківскім дано на днях представлене під титулом: «Гнобителі народа». Штука ся взята живцем з життя селян під впливом всего, що виробляють по селах жида та «приятелі народу», соціялісти. В першій актї представлена коршма, в котрій люди розправляють про строгі санітарні приписи в часі холери. Они обрушені на ті приписи. В тім виступає недоварений школяр Карпельский і розказує людям, що в кожного чоловіка рівне право до поля, лісів і пасовищ та що все те треба буде поділити в рівних частях межі панів та селян. А змогла би се перевести лише одна соціяльна партия. Карпельский підмовляє при тім людей до опору проти санітарної комісії, що зявилась в селі. Люди виходять з коршми і гайда на комісарів санітарних. Тимчасом агент еміграційний Моріц укладає ся з коршмарем Берком Швіндельманом і его жінкою, як би наклонити людей до еміграції а відтак загарбати їх господарства? На те вбігає товпа селян назад до коршми. Они напали на комісію санітарну, але тепер криють ся повід столи та лави. Карпельский перший чмихає через вікно в город. На те спадає куртина. Перший акт покінчив ся. З амфітеатру дали ся почути гомони: Браво Смоляж! В другім актї люди збирають ся емігрувати, щоби уйти перед карою за напад на комісію. Один з селян питає Карпельского: «як вам емігрувати коли в нас нема грошей?» А Карпельский каже: «Ба! але в других є гроші». На сі слова повстає в театрі заворушене, крики, виски, свисти, тупане ногами, а з партеру, де сидів Дашинський, летять слова: «Проч з ними! конець, конець!» Дарма заходить ся комісар інспекційний Волянецкий, щоби публіку успокоїти. «Ганьба! — кричить Дашинський, — щоби в сей спосіб зневажано нас, що заступаємо мільони людей!» а товариші его стають сьпівати: «Червоный штандар». Шум і крик змагають ся так, що вкінці артист зі сцени заявляє, що в виду такої бурди годі продовжати ігру. Комісар випрошує відтак публіку з театру, а коли демонстранти збирають ся ще перед театром літнім, щоби зааражувати котячу музику, каже Дашинський: «Панове, на нині досить того, ходім домі!»

В комітаті альфельдскім на Угорщині приносить соціялістична агітація межі різними робітниками вже перші плоди. Робітники ті задумали в часі жнив стрейкувати, т. є. не допустити до збору збіжа. Міністерство угорске, повідомлене о заходах соціялістів, підприємляло средства оборонні, зібравши в центрі альфельдских обшарів пшеничних жандармерию і військо і постаравшись о робітників позамісцевих до грядучих жнив. На ту тему інтерпелювано в соїм угорскім міністерство, а з сих інтерпеляцій виходить, що стрейк робітників пільних почасти оправданий. Властители більших обшарів визискують тих робітників дуже несовістно. Інтерпелянти домагають ся, щоби правительството принялось за управильнене плат робітників пільних.

Самоубийство хлопця. Двацятьлітній хлопчина, Лука Кречуский з Плебанівки під Теревлею положив з сваволі кавалок скла на залізничі шини. Дозорця добачив роботу хлопця і загрозив, що обжалує его перед татом. Хлопчина з боязни відай перед карою тата повісив ся в стодолі. Муєли родичі вже перед тим обходити ся з дитиною не по людски.

Шпігунство. В Петербурзі підприємто численні ревізії серед високо поставлених осіб під закидом видаваня мобілізаційних планів одній з сусідних держав. Межі підозріними є много женщин, навіть дочка одного генерала.

Воздушна труба — як доносять телеграфічно з Парижа — наробила в тамошній охрестности величезної шкоди. Найбільше потерпіли місцевости Безон, Кольомб і Азієр. В Безон за-

валила буря один дім цілком, а з многих домів позривала дахи і комини; дальше повивертала множество дерев, порвала телеграфічні і телефонів дрти і т. ин. Богато людей покалічених. В Кольомб убив цикльон кілька осіб а покалічив тяжко около 40. В Азієр лютела ся рівно страшна буря і убила 5 осіб, а 20 тяжко покалічила. В поли погибло множество худоби.

Землетрясенє в Індії. З Калькути телеграфують: Майже з усіх міст Індії, положених на північ від Мадраса, надходять вісти о шкодах зроблених землетрясенєм в минувшу суботу. В Читтагонґ запав ся почтовый будинок. Злива в неділю і понеділок ще побільшила шкоди, які наробило землетрясенє. Великий пир заповіджений з нагоди ювілею королевої Вікторії, муєли бути відложені, бо зібране великого числа осіб в однім будинку було би небезпечно. Також попехано ювілейних салв, бо звичайні стріли пушочні, що звіщають полудневу годину в Калькуті, зашкодили би нарушенєм в наслідок землетрясеня домам. Тисячі бідних Европейців і Індів розтаборило ся під отвертим небом. Погибло також кільканайцять людей, а дуже багато є покалічених.

Огні. В Бзуполи згоріло 15-го с. м. десять домів. То містечко навіщуєть огні дуже часто.

Оригінальний заклад лучив ся в залізничній поїзді їдучім з Одеси до Києва. В П. клясі їхали: офіцер, жид Н. і властитель більшої посілости И. Офіцер покріплюючи ся в дорозі подав і товаришеви подорожи И. чарку вина. Сей вплив. Потім попросив офіціра жиди Н. на вино, але сей відмовив толкуючи ся, що ритуал не позволяє жидам пити вина по християнині. То довело до сьпірної квестії. И. доводив, що такого заострення в жидівській релігії нема, жид протівно удержував, що істнує навіть острый закас. Пійшло о заклад. Обі сторони зложили на руки офіціра по 10.000 рублів. И. дав готівку а жид чек. По приїзді до Київ, жид почав упоминати ся у офіціра о зворот чеку, але офіцір відмовив і зажадав посьвідченя від рабіна, що істнує такий припис. Жид пішов, але вернув з нічим і почав настійчиво упоминати ся о чек. Понеже жид був осторожний і післав депешу до банку в Одесі о невиплаченє нікому суми 10.000 за его чеком, проте офіцір зложив гроші і чек в руки адміністраційних властей. Цікавий сей заклад будуть рішати суди, бо справа пійшла на судову дорогу.

Всячина. Трилітня дитина упала оноді під електричний трамвай, однак удало ся завчасу повздержати віз і видобуто дитя з під пудла трамваю дитя перелякане, але здорове. Кравецкий ученик, Людвік Ферс, хлопчина 13-літній отроїв ся карболовим квасом. Причиною самоубийства була невільчима епілепсія, а хлопцев не хотів бути тягарем родині, як о тім в листі до матери згадує. — Оноді вечером заалармував каменичний сторож в ринку з під ч. 13 поліцію доносячи, що на даху знаходить ся пять злодїв. Поліція видістала ся на дах каменіці, але злодїї заздалегідь зуміли утечи. — Пятилітній хлопчина Бронислав Дембицкий, син друкаря, потручений другою дитиною упав з партерового вікна і зломив руку. — Коні Адама Обоми на вид бічкля сположили ся, перевернули віз так сильно, що фірман вилетівши з воза дістав сильного потрясеня мозку. — У Відні застрілів ся по причині неудалих операцій фінансових Мандль, торговельник каваю і властитель готельо «Габсбург». — З Лондону доносять, що біржевий спекулянт Барнато, котрий відбував подорож на кораблі «Скот» з Капштату до Лондону, скокчив недалеко Мадери в море і утопив ся; причиною були втрати на біржі. — Спадщина по покійній артистці Вольтер вносьть до пів мільона і припаде на єї сестріницю і 13 сродників. — Посла Кароля Лєграді і Людвика Гольо засуджено за поєдинок на 14 днів вязниці. — В Будапешті помер др. Вільгельм Фішгоф, оснуватель першого гомеопатичного заведеня на Угорщині. — З Кольомбо доносять, що затонув корабель коло Сокотори на острові Цейльон. Десять людей згинуло, а прочих уратував корабель «Лявалета». — В Тангері страчено убийника німецького купця Гаснера. При виконаню езекуції були присутні репрезентанти німецького посольства, губернатор і великі товпи народа. — З Нью-Йорку доносять, що іміграційна станція на острові Еліс, в новийорскім порті, згоріла. Шкода вносьть до мільона доларів. — Новозбудована залізниця Тернопіль—Копичинці, дала до тепер 6255 зр. дефіциту. — Пятиразову убийницю дїтий, селянку Люїзу Ганото з Віле Франс, котра в протягу семи літ повила пятеро дїтий і веї по замордованю закопувала в швиниці, засудив суд в Турині на 15 літ вязниці. — Гр. Романів Потоцких запросив англійский наслідник престолу кн. Валлі в гостину до свого замку «Sandrigham» в північній Англії. Гр. Роман Потоцкий возьме також участь в ювілейних урочистях королевої Вікторії.

ГАЛИЦЬКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентує їх по 3-28-?

4¹/₂% на рік.

„ДНІСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.
перше і одинокє руске товариство асекураційне
припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через
Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех
Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські
анаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах
і будинках против шкідливих огневих за можливо най-
низшою оплатою.

Школи ліквідувє ся і виплачує ся сейчас по
пожарі а договори заключені з першими ТОВА-
РИСТВАМИ контрасекураційними подають „Днѣ-
стерви“ можність обезпечувати і виплачувати і
найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає Банк кравчий
при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Днѣ-
стеръ“ після всіх можливих комбінацій в ТОВА-
РИСТВІ взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як
найкористивіші услєвія і видає поліси і квїти в
рускім язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Днѣстеръ“
стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою пору-
кою, приймає від своїх членів і третих лиць
вкладки до опроцентованя по 5%. Гарантія ціл-
ковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють
ся тільки власителєм реальностей, вільних від
тягарів, за порукою двох членів. З позичок від-
тїгає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях
де „Днѣстеръ“ не є заступлений, приймають ся.
(45-?)

Руска справа в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Цїна 50 кр. в. а.

3 пересилкою 55 кр.

Дїстати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Старопринїпській.

Новости на дамскі сукні сезонові!

Матеріи вовняні, Зефіри, Батисти,
Піки, Кретони, Перкалі,
Брокати

АНТІН ПІЗУНЬСЬКИЙ Львів, Академічна 12.

Парасольки,

Рукавички, »Фігара«, ковчїри
коронкові, Паски, Фартушки.

Магазин богато заосмотрений.

Цїни низькі, конкуренційні.

151 10-47

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ

під редакцією

Антоня Березинського

виходить у Львові тижнево кожної п'ятниці.

Буде подавати поезії, повісти, житєписи з
портретами, поучаючі статї з історії, письмен-
ства, господарства, промислу, вісти про читаль-
ні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде
містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.
„ піврічно 2 р.
„ чвертьрічно 1 р.
За границею річно 8 рубл.
„ піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрация і експедиция
Львів, ул. св. Миколая 13.

1000

тукот цигаретових за 1 зр. пору-
чає фабрика тукот

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

Львів, улица Галицка число 12.

Замавляючим 5.000 тукот разом опакowane
і відсилка franco.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупи:

Світло церковне

впрот з фабрики Іа по 70 зр., Іа по
64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне
почавши від 70 зр. за бочку Іосо
місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл.
посилках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20,
10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко
ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3-70,
4-10, 4-90 франко. — Інші товари по
уміреных цїнах. 46-?

Робітня уніформів

для п. ц. к. офіцирів, урядників

і пп. студентів

а заравом всіляких убрань мужеских

Йосифа Сеґети

у Львові, при улиці Пашьській ч. 22.

Всякі замовленя виконують ся по
цїнах уміреных в як найкоротшій часї,
так в місци як також на провінцію.

130 3-15

Вже появиля ся з друку РУСКА КУХАРКА

або

Школа варєня по руски
містить 41 знаменитих зуп.

Всі печенї, які тільки можливі: Волові, баранячі
вєпрові і т. д.

Байцованє шинок, робленє знаменитих ки-
шок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизви і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капу-
стою і т. п.

Робленє вкусного набїлу і т. п.

Все в рускій мові.

Цїна 70 кр.

По надїсланю переказом 76 кр. висплає
франко Друкарня народова Ст. Манецкого і Спіл-
на, Львів. Готель Жоржа.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих
у Львові, Ринок ч. 25.,

(I. поверх)

приймає всілякі замовленя і виготовляє їх з гу-
стом і елєганцією після найсвіжіїших журналів.

Дмитро Затурский

поручає своєю

робітню обуви мужескої, жіночої
і для дітїи

у Львові, ул. Коперника ч. 5.

Виріб трєвалїи і елєгантний. Цїни умірені. Замовленя
з провінції залагоджує відвортною почтою.
80 5-10